

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12Co/5/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4117227648
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Zmeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4117227648.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Zmekovej a sudkýň JUDr. Renáty Pátrovičovej a JUDr. Denisy Šaligovej v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, proti žalovanej: Z. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXX, XXX XX C., zastúpenej Mgr. Elenou Szabóovou, advokátkou so sídlom Hlavné námestie 7, 940 01 Nové Zámky, o zaplatenie sumy 465,45 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 15Csp/265/2017-48 zo dňa 27.09.2018 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania z r u š u j e a vec v tejto časti vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom I. výrokom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 435,45 eura s úrokom z omeškania vo výške 9,05 % ročne zo sumy 435,45 eura od 30.11.2014 do 11.5.2018 ako aj s úrokom z omeškania vo výške 9,05 % ročne zo sumy 435,45 eur od 12.5.2018 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V II. výroku súd vyslovil, že žalobca má nárok na plnú náhradu trov konania vo výške 100%. Napokon III. výrokom súd konanie v časti 30 eur zastavil. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobu pôvodne podal Consumer Finance holding, a.s., Kežmarok, pričom uznesením zo dňa 08.02.2018 č. k. 15Csp/265/2017-25 súd pripustil, aby namiesto dovtedajšieho žalobcu vstúpil do konania ako žalobca Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., Bratislava (v súčasnosti s obchodným menom Intrum Slovakia, s.r.o. Ďalej v odôvodnení uviedol, že v tejto veci nariadil pojednávanie na deň 27.09.2018, strany sporu boli riadne predvolané, avšak sa nedostavili, súd preto konal v ich neprítomnosti. Podľa § 180 a článku 17 základných princípov zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, (ďalej len „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“) boli totiž splnené podmienky, aby konal v neprítomnosti strán sporu. Navyše prvé pojednávanie bolo nariadené na deň 15.5.2018, ktoré sa nekonalo napriek riadnemu predvolaniu žalovanej, ktorá zostala pasívna a nečinná. Posledný výrok v časti zastavenia konania súd odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 145 ods. 2 CSP.

2. Súd po vykonaní dokazovania konštatoval, že žalobca si uplatnil svoj nárok zo zmluvy o pôžičke č. XXXXXXXX uzatvorenej dňa 25.9.2013 vo výške 2.000 eur, ktorú sa žalovaná zaviazala splácať v pravidelných mesačných splátkach po 74,55 eura až do celkovej sumy vo výške 2.683,80 eura. Žalovaná však zaplatila len sumu 2.120,95 eura. Súd zároveň konštatoval, že žalobca túto zmluvu o pôžičke nedoložil. Dňa 19.12.2017 pôvodný veriteľ a žalobca uzavreli písomnú rámcovú zmluvu o postúpení pohľadávok. Rámcová zmluva o postúpení pohľadávok je vyhotovená v písomnej forme a datovaná 30.6.2017. Pôvodný veriteľ postúpenie oznámil žalovanej listinou datovanou 21.12.2017 označenou Oznámenie o postúpení pohľadávky. Súd na základe toho žalobe vyhovel a toto rozhodnutie oprel o ustanovenie § 488, § 489, § 517 ods. 2, § 524 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka a § 191 ods. 1 CSP. Mal za preukázané, že žalobca uniesol dôkazne bremeno, lebo preukázal základ a výšku nároku, pričom žalovaná zostala pasívna a žalobe neodporovala. Žalobca preukázal, že prešla na neho pohľadávka

pôvodnej právnickej osoby zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 30.06.2017. Výrok o trovách konania súd odôvodnil podľa § 255 ods. 1 a 262 ods. 1,2 CSP s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

3. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná, ktorá navrhla napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uviedla, že deň pred pojednávaním požiadala elektronicky o odročenie pojednávania z dôvodu kolízie pojednávania jej právnej zástupkyne. Súd konal v rozpore s ustanovením § 184 ods. 4 CSP, pretože bezodkladne neoznámil, že uvedenú žiadosť neakceptuje, pretože dôvody na odročenie pojednávania nepovažuje za dôležité. Ona sa preto dôvodne spoliehala na to, že pojednávanie bude odročené. Súd konštatoval, že bola nečinná a že sudca pri rozhodovaní nevedel, že je právne zastúpená. Poukázala na to, že súd je povinný aj bez návrhu žalobu posúdiť podľa ustanovení na ochranu spotrebiteľa, a v prípade, že tak neurobil, nemôže byť jeho rozhodnutie správne. Súd hodnotil nárok žalobcu ako nárok zo zmluvy, bez hodnotenia toho, že ide o spor spotrebiteľský, a bez riadneho preskúmania žaloby, čo je neprípustné. Ak by súd mal vedomosť z jej doručeného podania o jej výhradách k žalobe, nemohol by konštatovať, že je nečinná, a nemohol vyhlásiť, že nárok nie je medzi stranami sporu sporný. Namietala, že jej neboli doručené žiadne prílohy k žalobe. Súd rozhodol bez toho, aby mal k dispozícii základný podklad pre rozhodnutie. Podľa § 295 CSP si mal vyžiadať minimálne zmluvu o pôžičke. Súd v rozpore s ustanovením § 220 ods. 2 CSP konštatoval, že žalobca uniesol dôkazné bremeno, a teda preukázal výšku a základ nároku. Vôbec pritom neuviedol, aké dôkazy vlastne vykonal a z čoho mal nárok žalobcu za preukázaný. Navyše vyjadrenie žalobcu z č. l. 29) jej súd doručil až zároveň s rozsudkom. Výrok rozsudku je nepreskúmateľný a bez riadneho zdôvodnenia. Žalovaná v odvolaní uviedla aj vlastné stanovisko k žalobe a poukázala na niektoré rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu SR. Napokon uviedla, že jej odvolacími dôvodmi sú dôvody, ktoré sú upravené v ustanovení § 365 CSP, pričom kumulácia väd ňou vytkaných dosahuje takú intenzitu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nemožno považovať za správne, zákonné a spravodlivé.

4. Žalobca sa k odvolaniu nevyjadril.

5. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je opodstatnené. Preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti a v súvisiacom výroku o trovách konania podľa § 389 ods. 1 písm. b) a § 391 ods. 1 CSP zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Výrok týkajúci sa zastavenia časti konania nadobudol v dôsledku absencie odvolania právoplatnosť.

6. Predmetom konania po čiastočnom zastavení konania je suma 435,45 eura s príslušenstvom, ktorú si žalobca uplatnil na základe zmluvy o poskytnutí pôžičky č. 6158409, uzatvorenej medzi veriteľom Consumer Finance Holdint, a.s., so sídlom Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok, a žalovanou dňa 25.09.2013. Súd prvej inštancie žalobe vyhovel čo do istiny aj úrokov z omeškania ako príslušenstva bez toho, aby tento nárok vyplynul z jeho vlastného zistenia vykonaním dôkazu zmluvou spolu s ďalšími listinnými dôkazmi na vec sa vzťahujúcimi, a bez toho, aby uskutočnil pojednávanie postupom súladným s procesným predpisom. Súd prvej inštancie mal v priebehu konania vychádzať najmä z nasledovných ustanovení Podľa Civilného sporového poriadku:

7. Podľa Čl.2 ods. 1 CSP ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty.

8. Podľa Čl.8 CSP strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

9. Podľa Čl. 9 CSP strany sporu majú právo sa oboznámiť s vyjadreniami, návrhmi a dôkazmi protistrany a môžu k nim vyjadriť svoje stanovisko v rozsahu, ktorý určí zákon.

10. Podľa Čl. 16 ods. 1 CSP súd postupuje a rozhoduje v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi pri zohľadnení ich vzájomného vzťahu a v súlade so základnými princípmi tohto zákona.

11. Podľa § 177 ods. 1 CSP súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie.

12. Podľa § 184 CSP: (1) Súd rozhodne o odročení pojednávania bezodkladne; o tom upovedomí tých, ktorí boli na pojednávanie predvolaní. Súd uvedie deň, keď sa bude konať nové pojednávanie. (2) Ak došlo k odročeniu pojednávania z dôvodov uvedených stranou a tieto dôvody neboli súdu následne preukázané alebo ich nemožno považovať za dôležité, súd môže rozhodnúť, že na ďalšie návrhy o odročení pojednávania nebude prihliadať.

13. Podľa § 149 CSP prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

14. Podľa § 290 CSP spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

15. Podľa § 292 CSP súd pri prvom procesnom úkone vo vzťahu k spotrebiteľovi vhodným spôsobom spotrebiteľa poučí o: a) možnosti zastúpenia, b) jeho procesných právach a povinnostiach nielen v rozsahu všeobecnej poučovacej povinnosti, ale poučí ho aj o dôkazoch, ktoré je potrebné predložiť, o možnosti podať návrh na neodkladné opatrenie alebo zabezpečovacie opatrenie a o iných možnostiach potrebných na účelné uplatnenie alebo bránenie jeho práv.

16. Podľa § 295 CSP súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

17. Podľa § 296 CSP spotrebiteľ môže predložiť alebo označiť všetky skutočnosti a dôkazy na preukázanie svojich tvrdení najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania (§ 153 CSP) a zákonnej koncentrácii konania (§ 154 CSP) sa nepoužijú.

18. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

19. Odvolací súd pri rozhodovaní o odvolaní žalovanej konštatoval, že v prvoinštančnom konaní došlo skutočne k postupu odporujúceho nielen vyššie citovaným ale aj ďalším zákonným ustanoveniam. Z obsahu spisu je zrejmé, že žalovaná udelila plnú moc na zastupovanie advokátke, ktorá elektronickým podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 26.07.2018, t. j. v deň predchádzajúci dňu nariadeného pojednávania, požiadala o odročenie tohto pojednávania z dôvodu kolízie právnej zástupkyne s iným pojednávaním. Súd prvej inštancie sa s týmto podaním neoboznámil, nezvolil postup súladný s ustanovením § 184 CSP a pojednávanie uskutočnil v neprítomnosti oboch strán sporu s konštatovaním, že strany boli riadne predvolané a podľa § 180 CSP bude konať v ich neprítomnosti. Následne prečítal celý obsah spisu, do zápisnice o pojednávaní uviedol, že túto vec posudzuje ako nárok na plnenie zo zmluvy a že výška a základ nároku nie sú sporné; potom vyhlásil dokazovanie za skončené a vyhlásil aj rozsudok s obsahom uvedeným vyššie v bode 1. V priebehu konania žalobca zaslal súdu podanie zo dňa 14.05.2018 (v spise na č.l. 29-30), ktorým ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní, zároveň vzal časť žalovanej sumy vo výške 30 eur späť a špecifikoval svoj žalobný petít. Toto podanie súd žalovanej pred termínom pojednávania nedoručil. Nesplnil si ani procesnú povinnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 292 CSP.

20. Pri rozhodovaní o odvolaní odvolací súd mal na zreteli nielen uvedený nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie, ktorý nereagoval na ospravedlnenie sa žalovanej a na jej žiadosť o odročenie pojednávania, ale aj samotné odôvodnenie rozsudku, ktoré nezodpovedá požiadavke presvedčivosti súdneho rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 2 CSP. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca k podanej žalobe nepripojil na dôkaz žiadne listiny, na ktoré sa v žalobe odvolával. Nedoložil najmä zmluvu o pôžičke,

ani prípadné obchodné podmienky, ani výzvu na zaplatenie splatných splátok a ani oznámenie veriteľa povinnej o vyhlásení mimoriadnej splatnosti dlhu. Jeho údaje uvedené v žalobe tak zostali len v polohe tvrdení bez toho, aby ich v konaní v rámci dôkaznej povinnosti aj preukázal. Súd prvej inštancie, ktorý ani nekonštatoval, či ide alebo nejde o spor zo spotrebiteľskej zmluvy (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka), nevyužil možnosť si tieto listiny podľa § 295 CSP od žalobcu vyžiadať. To napokon ani nemusel, pretože ustanovenie § 295 CSP dáva súdu len možnosť vyžiadať si aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, a to za podmienky, že je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Keďže žalobca nedoložil základný dôkaz k žalobe, teda zmluvu o pôžičke, dostal sa do stavu dôkaznej núdze a súd takúto situáciu mohol vyhodnotiť práve v prospech žalovanej, ktorá je evidentne v postavení spotrebiteľa. Súd prvej inštancie napokon vec neposúdil ani z hľadiska ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

21. Vzhľadom na uvedené nie je zrejmé, z akých konkrétnych dôkazov súd prvej inštancie vlastne vychádzal, keď sa žiadna zmluva o pôžičke, ktorú by ako dôkaz vykonal, v spise ani nenachádza, a keď uplatnené právo žalobcu v konečnom dôsledku považoval za dané a žalovanú sumu mu priznal. Aj keď obsah žaloby nasvedčuje tomu, že medzi veriteľom a žalovanou malo ísť o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, súd prvej inštancie túto okolnosť v odôvodnení rozsudku vôbec nespomenul a právnu úpravu spotrebiteľského práva na vec neaplikoval. Z odôvodnenia rozsudku nevyplýva, ako bola žalovaná suma vypočítaná a kedy sa žalovaná mala dostať s jej plnením do omeškania. Výrok týkajúci sa priznaných úrokov z omeškania tak ako priznanie samotnej istiny nie je pre nedostatok dôvodov presvedčivý, a teda ani preskúmateľný. Nie je tiež zrejmé, prečo súd žalovanej nezaslal v priebehu konania vyššie opísané podanie žalobcu zo dňa 14.05.2018 v súlade s ustanovením Čl. 9 CSP tak, aby sa mohla s ním oboznámiť a prípadne sa k nemu aj vyjadriť. Súd nevysvetlil, prečo neakceptoval ospravedlnenie sa žalovanej na pojednávanie so žiadosťou o jeho odročenie, a prečo považoval skutkové tvrdenia žalobcu za nesporné. Odôvodnenie rozsudku celkovo vyznieva chaoticky, nesústredene a nelogicky. Rovnako aj výrok o trovách nie je preskúmateľný z hľadiska priznania trov žalobcu v rozsahu 100 %, t. j. aj v pomere k žalovanej sume 30 eur, ktorú zobral späť a v ktorej súd konanie zastavil. Súd nezdôvodnil, prečo aj v pomere k tejto časti žaloby aplikoval ustanovenie § 255 ods. 1 CSP, hoci pri zastavení konania (aj keď len sčasti) bolo nutné aplikovať ustanovenie § 256 ods. 1 CSP, podľa ktorého ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

22. Vzhľadom na uvedené odvolací súd nemohol inak, než konštatovať, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalovanej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces, a tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, a tiež že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Preto napadnutý rozsudok vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania odvolací súd zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súd danú vec od základu nanovo prejedná rešpektujúc najmä vyššie citované zákonné ustanovenia, na prejednanie veci nariadi pojednávanie, na ktorom v súlade s ustanoveniami procesného predpisu o žalobe znovu rozhodne. V ďalšom konaní sa teda súd prvej inštancie opätovne bude zaoberať opodstatnenosťou uplatneného nároku žalobcu na podklade tých listinných dôkazov, ktoré v priebehu konania predložil. Vo svojom novom rozhodnutí po dodržaní všetkých procesných ustanovení nanovo rozhodne nielen o žalobe vo veci samej, ale aj o trovách konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 396 ods. 3 CSP).

23. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).